

PRÍHOVOR

Vážení čitatelia,

V druhom čísle Súťažného spravodajcu v roku 2010 Vám okrem tradičných rubriík o činnosti Protimonopolného úradu SR (ďalej len „PMÚ, úrad“) predstavíme Odbor zneužívania dominantného postavenia (ďalej len „OZDP“) a prinášame Vám tiež rubriiku „Rozhodnutia iných súťažných autorít“.

Radi privítame Vaše názory na aktuálne vydanie, ako aj na témy, o ktorých by ste si radi prečítali nabudúce. Budeme radi, ak nám pomôžete v úsilí vytvoriť v podobe Súťažného spravodajcu hodnotný zdroj informácií.

OBSAH

NAŠE AKTIVITY.....	1
1. KONTROLA KONCENTRÁCIÍ.....	1
2. DOHODY OBMEDZUJÚCE SÚŤAŽ.....	2
3. ZNEUŽÍVANIE DOMINANTNÉHO POSTAVENIA....	3
4. ROZHODNUTIA SÚDOV.....	3
5. MEDZIREZORTNÉ PRIPOMIENKOVÉ KONANIE....	4
6. AKTUALITY Z ÚRADU.....	5
AKTUALITY Z EURÓPSKEJ KOMISIE.....	7
ROZHODNUTIA INÝCH SÚŤAŽNÝCH AUTORÍT.....	8
KTO SME.....	9
PRIPRAVUJEME.....	10

NAŠE AKTIVITY

KONTROLA KONCENTRÁCIÍ

V sledovanom období apríl 2010 – jún 2010 bolo schválených 6 koncentrácií v oblasti plynárenského, potravinárskeho a stavebného priemyslu a v sektore drogistických tovarov a zdravotníctva. PMÚ v tomto období nezakázal žiadnu koncentráciu, nakoľko posudzované prípady nepredstavovali riziko z pohľadu hospodárskej súťaže.

VYBRANÉ ROZHODNUTIA

❖ Úrad 7.4.2010 uložil pokutu 5 100 EUR spoločnosti Scholz AG a pokutu 550 EUR spoločnosti HEIM Trade S.E. za neoznámenie koncentrácie v zákonom stanovenej lehote a tiež za vykonávanie práv a povinností vyplývajúcich z predmetnej koncentrácie pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o nej. Úrad v tomto prípade posudzoval, ktorá právna úprava je pre podnikateľov priaznivejšia, vzhľadom na zmenu právnej úpravy, ku ktorej v čase posudzovania prípadu došlo. Z pôvodného zákona vyplývala podnikateľom povinnosť oznámiť koncentráciu do 30 pracovných dní odo dňa vzniku koncentrácie, kým v novej právnej úprave táto povinnosť nie je, avšak je potrebné koncentráciu oznámiť

pred tým, ako sa začnú vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z nej. Na základe uvedeného úrad postupoval podľa novej úpravy zákona o ochrane hospodárskej súťaže, ktorá bola priaznivejšia pre podnikateľa. Pri ukladaní pokuty v prípade spoločnosti Scholz AG úrad prihliadal na skutočnosť, že spoločnosť predkladala podklady a informácie po úradom určenej lehote.

Viac informácií na:

<http://www.antimon.gov.sk/134/3868/protimonopolny-urad-sr-ulozil-suhrnnu-pokutu-5100-eur-spolocnosti-scholz-ag-a-suhrnnu-pokutu-550-eur.axd>

LEGISLATÍVA

❖ Úrad vyhlásil v dňoch 29.3.2010 - 30.4.2010 verejnú konzultáciu k návrhu usmernenia úradu o prednotifikačných kontaktoch v procese posudzovania koncentrácií. Prednotifikačné kontakty sú neformálne a dôverné prerokovania koncentrácií, o ktoré môžu účastníci konania úrad požiadať pred tým, ako koncentráciu oznámia úradu. Odbor koncentrácií (ďalej len „OK“) prednotifikačné kontakty uskutočňoval už aj pred vypracovaním tohto usmernenia, avšak úrad považoval za potrebné stanoviť transparentné pravidlá upravujúce obsah a priebeh prednotifikačných kontaktov.

Cieľom prednotifikačných kontaktov je zvýšiť efektívnosť konaní, najmä predísť situáciám, kedy oznámenie koncentrácie je neúplné, ako aj v čo najskoršom štádiu posudzovania koncentrácie identifikovať súťažné obavy vyplývajúce z koncentrácie. Ďalším cieľom je zabezpečiť transparentnosť postupov úradu pri posudzovaní koncentrácií a podporiť predvídateľnosť konaní o koncentráciách pre spájajúcich sa podnikateľov. V rámci prednotifikačných kontaktov úrad a účastníci koncentrácie budú prejednávať najmä procesné a iné právne otázky, najmä či koncentrácia bude podliehať kontrole úradu. Zároveň môžu slúžiť na prerokovanie rozsahu požadovaných informácií a prípravu na konanie o koncentracii prostredníctvom identifikovania kľúčových otázok a možných súťažných obáv (theories of harm) už v tomto štádiu. Predmetom prednotifikačných kontaktov môžu byť ďalej otázky úplnosti oznámenia koncentrácie, ako aj možnosti zúženia požadovaných informácií s ohľadom na špecifickosť každej koncentrácie. Predmetom prednotifikačných kontaktov však nemôže byť záväzné vyjadrenie úradu k tomu, či koncentrácia vytvára alebo posilňuje dominantné postavenie, ktorého dôsledkom sú významné prekážky efektívnej súťaže na relevantnom trhu.

Usmernenie nájdete na:

<http://www.antimon.gov.sk/files/33/2010/prednotifikačné%20kontakty.rtf>

❖ V rámci pripravovanej novely zákona o ochrane hospodárskej súťaže sú pripravované viaceré zmeny v oblasti posudzovania koncentrácií, najmä v súvislosti s prehodnotením výšky a nastavenia obratových kritérií. V novom znení by sa okrem prehodnotenia výšky obratových prahov mal zohľadniť aj tzv. local nexus tak, aby sa obrat dosiahnutý v SR pri akvizícii vzťahoval na nadobúdanú spoločnosť. Došlo by tak k eliminácii povinného oznamovania prípadov, ktoré spĺňajú iba kritérium celosvetového obratu nadobúdanej spoločnosti bez toho, aby nadobúdaná spoločnosť mala významnú účasť na hospodárskej súťaži na tuzemskom trhu. Úrad by neposudzoval koncentrácie, u ktorých sa nepredpokladá potenciál narušenia hospodárskej súťaže v SR. Úrad prehodnotí a upraví zákonné lehoty na vydanie rozhodnutia, keďže už v súčasnosti vydáva rozhodnutia v podstatne kratších lehotách, než to ukladajú ustanovenia zákona. PMÚ tiež zvažuje zmeny týkajúce sa zjednodušenia konania o koncentráciách, ktoré nevzbudzujú obavy z možného narušenia hospodárskej súťaže v SR, ako aj zúženia rozsahu vydaného rozhodnutia v takýchto prípadoch. Úrad chce v novele zaviesť aj test podstatného

obmedzenia súťaže namiesto doteraz používaného testu dominancie. PMÚ má záujem na nastavení flexibilného a efektívneho systému posudzovania koncentrácií, preto potrebuje poznať aj praktické skúsenosti a názory podnikateľov v danej oblasti. Na web stránke úradu môžu podnikatelia vyjadriť svoje skúsenosti a návrhy, ktoré by pomohli zefektívniť proces posudzovania koncentrácií.

DOHODY OBMEDZUJÚCE SÚŤAŽ

ROZHODNUTIA

❖ Úrad uložil 4.5.2010 pokutu 5 847 EUR Slovenskej advokátskej komore (ďalej len „SAK“) za porušenie súťažných pravidiel viacerými ustanoveniami Advokátskeho poriadku. Uvedené ustanovenia obmedzujú možnosť advokátov propagovať svoje služby, informovať klientov napr. o cenách za poskytované služby, a tak vytvárať podmienky pre kvalitné zákaznícke rozhodovania, zakazujú používať mená zahraničných advokátskych spoločností, čím sťažujú vstup zahraničných konkurenčných spoločností na trh, čo má negatívny vplyv na súťaž v oblasti poskytovania advokátskych služieb. Rozhodnutie nie je právoplatné, nakoľko sa SAK voči nemu odvolala.

Viac informácií na:

<http://www.antimon.gov.sk/134/3934/protimonopolny-urad-sr-ulozil-slovenskej-advokatskej-komore-pokutu-5-847-eur.axd>

❖ Dňa 10.6.2010 uložil úrad pokutu vo výške 2 500 EUR Prešovskému samosprávnemu kraju za predloženie nepravdivých a neúplných informácií v súvislosti so žiadosťou úradu o predloženie korešpondencie medzi Prešovským samosprávnym krajom a dopravcami, ktorí požiadali o uzatvorenie zmlúv o výkonoch vo verejnom záujme vo verejnej vnútroštátnej prímestskej autobusovej doprave. Úrad tieto informácie požadoval v súvislosti so šetrením vo veci možného diskriminačného postupu Prešovského samosprávneho kraja voči prevádzkovateľom verejnej pravidelnej prímestskej autobusovej dopravy. Toto rozhodnutie je právoplatné, účastník konania sa vzdal možnosti odvolania.

ZNEUŽÍVANIE DOMINANTNÉHO POSTAVENIA

❖ Na OZDP v súčasnosti prebiehajú viaceré šetrenia, napr. šetrenia v oblasti tepelného hospodárstva. Z nich niektoré sa týkajú možného porušenia §39 o ochrane hospodárskej súťaže zo strany miest a obcí. Odbor robí tiež šetrenia na trhu mobilných operátorov a dodávok elektrickej energie pre domácnosti. Na OZDP sa v správnom konaní posudzuje prípad možného zneužitia dominantného postavenia spoločnosťou Slovaft, ktorý bol úradu od KS BA vrátený na ďalšie konanie.

❖ OZDP v súčasnosti pracuje na viacerých sektorových štúdiách (sektor železničnej dopravy, zemného plynu, poštových služieb). Cieľom týchto štúdií je analyzovať špecifiká daných sektorov a identifikovať základné problémy, ktoré bránia rozvoju konkurenčného prostredia v posudzovaných sektoroch, najmä problémy vyplývajúce z legislatívy, regulácie, prístupu štátu a problémy vyplývajúce zo správania subjektov na trhu.

ROZHODNUTIA SÚDOV

❖ Dňa 27.4.2010 sa na Najvyššom súde SR (ďalej len „NS SR“) uskutočnilo pojednávanie vo veci Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s. (LTE). Pojednávanie bolo odročené na neurčito z dôvodu, že k prípadu má záujem sa vyjadriť Európska komisia (ďalej len „EK“) cez inštitút amicus curiae. Doslovný preklad tohto termínu je „priateľ súdu“ a znamená možnosť vyjadriť sa v určitých konaniach pred súdom. NS SR vytýči nový termín pojednávania po doručení vyjadrenia EK k prípadu.

❖ Dňa 12.5.2010 sa na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „KS BA“) uskutočnilo pojednávanie vo veci Slovak Telekom, a.s. a preskúmania zákonnosti rozhodnutia, v ktorom Rada PMÚ konštatovala zneužitie dominantného postavenia vylučovaním konkurentov z poskytovania telefónnych, ako aj internetových služieb na pevnej linke. Pojednávanie bolo odročené na neurčito.

❖ Dňa 25.5.2010 sa na KS BA uskutočnilo pojednávanie vo veci Slovak Telekom, a.s. (zneužívanie dominantného postavenia formou stláčania marže pri tendri na riešenie „Integrovanej komunikačnej platformy pre Ľudovú Banku, a.s.“ uskutočnenom v júni až septembri 2004). Pojednávanie bolo odročené na 13.7.2010.

❖ Dňa 3.6.2010 bolo úradu doručené uznesenie NS SR vo veci Cintoríny Komárno, spol. s r.o. ktorým NS SR zrušil rozsudok KS BA v Bratislave (ktorým bolo zrušené rozhodnutie úradu č. 2007/DZ/R/2/025 z 27.apríla 2007) a vec súdu vrátil na ďalšie konanie.

❖ Dňa 9.6.2010 bolo úradu doručené odvolanie žalobcu MARIANUM – pohrebníctvo mesta Bratislava voči rozsudku KS BA v Bratislave zo dňa 10.2.2010, ktorým zamietol žalobu a potvrdil tak rozhodnutie PMÚ z júna 2008, ako aj pokutu za zneužitie dominantného postavenia vo výške 237 668,46 EUR. Prípacom sa bude zaoberať NS SR.

❖ Na KS BA v Bratislave sa dňa 30.6.2010 uskutočnilo pojednávanie vo veci Eustream, a.s. a preskúmania zákonnosti rozhodnutia Rady PMÚ č. 2008/DZ/R/2/076 zo dňa 26.9.2008. Rada PMÚ vo svojom rozhodnutí konštatovala, že spoločnosť Eustream (do 2.1.2008 SPP - preprava, a.s.) zneužila dominantné postavenie podmienením pripojenia spoločnosti GasTrading k prepravnej sieti zemného plynu odkúpením pripojovacieho zariadenia od spoločnosti GasTrading do svojho vlastníctva. Tým vzniklo riziko, že odberatelia plynu spoločnosti GasTrading v Priemyselnom parku Levice – Géňa nebudú mať včas a riadne zabezpečené dodávky plynu pre potreby svojho podnikania. Preto pod hrozbou strát z oneskoreného spustenia prevádzky napokon aj napriek svojmu nesúhlasu spoločnosť pristúpila k odpredaju pripojovacieho zariadenia. KS BA svojim rozsudkom potvrdil rozhodnutie Rady PMÚ, ako aj pokutu 98,9 milióna SK (cca 3,28 milióna EUR) a zamietol žalobu spoločnosti Eustream. Rozsudok nie je právoplatný a je možné sa voči nemu odvolať do 15 dní.

Viac informácií o rozhodnutí Rady PMÚ nájdete na:

<http://www.antimon.gov.sk/465/3172/rada-protimonopolneho-uradu-sr-potvrdila-pokutu-vo-vyske-989-mil-sk-podnikatelovi-eustream-as-za.axd>

❖ Úrad bol úspešný v súkromnoprávnom spore s Ivanom Matušikom vo veci zaplataenia nákladov, ktoré musel úrad vynaložiť v súvislosti s poskytnutím informácií, ktoré žiadal p. Matušík v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám. Úrad najprv voči dlžníkovi podal návrh na vydanie platobného rozkazu, voči ktorému podal dlžník odpor. Na pojednávaní úrad spor vyhral. Voči rozsudku sa dlžník odvolal, pričom na odvolacom súde bol úrad opäť úspešný. V prípade, že dlžník svoj dlh riadne a včas nezaplatí, bude pohľadávku úrad vymáhať exekučnou cestou. Úrad podal návrh na vydanie platobného rozkazu v júni 2006 a spor bol

ukončený doručením rozhodnutia úradu v júni 2010.

MEDZIREZORTNÉ PRIPOMIENKOVÉ KONANIE

❖ V rámci medzirezortného pripomienkového konania (ďalej len „MPK“) úrad vyjadril zásadnú pripomienku k Návrhu vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 321/2005 Z.z. o rozsahu praxe v niektorých zdravotníckych povolaniach v znení neskorších predpisov. V porovnaní s doterajšou právnou úpravou, v zmysle ktorej zabezpečovali neodkladnú zdravotnú starostlivosť v záchranej zdravotnej službe lekári, zdravotní záchranári a sestry, sa v zmysle návrhu novej právnej úpravy navrhuje zabezpečenie poskytovania tejto starostlivosti plne len prostredníctvom lekára a zdravotného záchranára. Sestry, ktoré boli doteraz v pracovnom pomere a vykonávali odborné pracovné činnosti v záchranej zdravotnej službe budú môcť tieto činnosti vykonávať aj naďalej, nebudú však môcť byť do pracovného pomeru v záchranej zdravotnej službe prijímané po 1.6.2010 a postupne ich plne pri výkone odborných pracovných činností nahradia zdravotní záchranári. V zmysle uvedeného návrhu sa tak oproti súčasne platnej právnej úprave odopiera sestrám možnosť od 1.6.2010 zamestnať sa a vykonávať povolanie u poskytovateľa záchranej zdravotnej služby, t.j. poskytovať neodkladnú zdravotnú starostlivosť v záchranej zdravotnej službe, ktorú je sestra kompetentná poskytnúť na základe nadobudnutej kvalifikácie a praktických zručností. Úrad zásadne nesúhlasí s takýmto návrhom. Podľa názoru úradu na zmenu doterajšieho systému nie sú objektívne dôvody. Zavedenie takéhoto obmedzenia pre výkon povolania sestry, ktorá spĺňa kvalifikačné predpoklady, no napriek tomu nebude môcť vykonávať odborné pracovné činnosti u poskytovateľa záchranej zdravotnej služby a poskytovať neodkladnú zdravotnú starostlivosť v záchranej zdravotnej službe je podľa názoru úradu diskriminačná a nie je v súlade s možnosťou slobodného výkonu regulovaného povolania. Na rozporových konaniach neboli pripomienky úradu akceptované, materiál bude prerokovaný Stálou pracovnou komisiou Legislatívnej rady vlády SR pre správne právo.

❖ Úrad vyjadril niekoľko zásadných pripomienok k návrhu zákona o poštových službách Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR. 12 pripomienok úradu bolo akceptovaných, neakceptovaná zostala pripomienka,

ktorou úrad požadoval zmenu ustanovenia maximálnej výšky sumy príspevku do kompenzačného fondu v úrovni 6% z poskytovania zameniteľných poštových služieb, ako aj pravidla, že pri stanovení pomeru, v akom podniky prispievajú do kompenzačného fondu sa neberie do úvahy obrat poskytovateľa univerzálnej služby. Pripomienky úradu smerovali k tomu, aby návrh zákona o poštových službách bol krokom k liberalizácii trhu a nie jeho monopolizácii, ako to vyplývalo z predloženého návrhu.

❖ Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „ÚRSO“) navrhol nariadenie, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 317/2007 Z.z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou v znení zákona č. 309/2009 Z.z.. PMÚ k tomuto návrhu vyjadril zásadné pripomienky. Ustanovenie §12 ods. 9 nariadenia spoplatňuje každú MWh rozdielu medzi exportovanou a importovanou elektrinou z a do SR. I keď poplatok bol rozhodnutím ÚRSO od 1.4.2009 znížený na 0 EUR/MWh, zákonná možnosť vyberať tento poplatok vytvára pre ÚRSO možnosť jeho opätovného zavedenia. Navyše, jeho výška je v súčasnosti 0 EUR/MWh a preto je otázna nutnosť jeho existencie. Na základe uvedeného žiadal úrad toto ustanovenie vypustiť, pretože tento regulačný zásah znižuje stupeň likvidity na trhu s elektrinou v SR a zároveň bráni rozvoju jednotného európskeho trhu s elektrinou.

❖ V rámci MPK úrad vyjadril zásadné pripomienky k návrhu zákona o založení holdingu Slovenskej železničnej spoločnosti. Úrad namietal negatívny vplyv predmetného návrhu na konkurenčné prostredie v sektore železničnej dopravy. Na rozporových konaniach neboli pripomienky úradu akceptované. Legislatívny proces je stále otvorený.

❖ Úrad vyjadril zásadné pripomienky k materiálu „Projekt revitalizácie železničnej dopravy“. Materiál má obsahovať opatrenia na zvýšenie výkonnosti a ekonomickej efektívnosti železničných spoločností. V rámci opatrení sa navrhuje uzatvárať dlhodobejšie, minimálne 10 ročné zmluvy na dopravné služby vo verejnom záujme priamym zadáním. Úrad upozornil, že dlhodobé zmluvy o poskytovaní služieb vo verejnom záujme uzatvorené len s jedným dopravcom a navyše bez výberového konania môžu viesť k úplnému uzavretiu trhu pre konkurenciu. Aby uzatváranie zmlúv na dopravné služby vo verejnom záujme čo najmenej narúšalo hospodársku súťaž je potrebné, aby sa zmluvy uzatvárali na primerané, nie príliš dlhé časové obdobie, dopravca bol vybratý na základe výberového konania, aby zmluvy boli uzatvárané na menšie celky,

napr. samostatne na jednotlivé regióny, čo by umožnilo novým menším spoločnostiam uchádzať sa o zabezpečenie výkonov vo verejnom záujme. Materiál nebol doposiaľ prerokovaný vládou, na rozporových konaniach neboli pripomienky úradu akceptované.

❖ Ministerstvo životného prostredia SR navrhlo vyhlášku, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 208/2005 Z.z. o nakladaní s elektrozariadeniami a s elektroodpadom v znení vyhlášky č. 313/2007 Z.z., ktorou sa zavádza povinnosť, aby miesto spracovania elektroodpadu bolo vybavené technológiami na spracovanie všetkých kategórií odpadu, s čím úrad zásadne nesúhlasil. Aktuálne je definovaných 10 hlavných kategórií (napr. veľké domáce spotrebiče, spotrebná elektronika, osvetľovacie zariadenia, atď.) elektroodpadu a 99 podkategórií. V súčasnosti existuje pre zariadenia na spracovanie elektroodpadu možnosť uchádzať sa o povolenie spracovávať aj samostatne len jednotlivé kategórie alebo podkategórie elektroodpadu a teda stačí, technologické vybavenie na spracovanie len jednej kategórie alebo podkategórie odpadu. Ministerstvo čiastočne akceptovalo pripomienky úradu, avšak naďalej trvá na podmienke vybavenia technológiami pre spracovanie všetkých podkategórií v rámci jednej hlavnej kategórie. To by v praxi znamenalo, že spracovatelia chladničiek by museli byť vybavení technológiami na spracovanie práčiek, mikrovlnných rúr, elektrických rúr, atď. Takýto neodôvodnený zásah znamená hrozbu likvidácie väčšiny spracovateľov elektroodpadu, čo predstavuje riziko výrazného zhoršenia existujúceho konkurenčného prostredia, ako aj riziko nárastu cien pre spotrebiteľov. Pripomienkové konanie stále prebieha.

AKTUALITY Z ÚRADU

LEGISLATÍVA A MEDZINÁRODNÉ AKTIVITY

❖ Dňa 27.4.2010 Národná rada SR schválila zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z.z. trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „trestný zákon“) a zákon č. 301/2005 Z.z. trestný poriadok v znení neskorších predpisov. Novela trestného zákona sa dotkla aj ustanovení o účinnej ľútosti, ktoré spôsobujú zánik trestnosti činu v súvislosti s porušením pravidiel hospodárskej súťaže formou kartelových dohôd. Trestný zákon v ustanovení §250 trestného zákona zakotvuje skutkovú podstatu trestného činu zneužitia účasti na hospodárskej súťaži. Znenie tejto skutkovej podstaty

zahŕňa žiadateľa o leniency program, ktorý by síce získal imunitu alebo zníženie pokuty v rámci konania pred úradom, ale následne by sa zrejme musel zodpovedať za trestný čin. Trestný zákon zaviedol v ustanoveniach o účinnej ľútosti, že trestnosť vyššie uvedeného trestného činu zaniká, ak páchatel splnil podmienky pre neuloženie alebo zníženie pokuty v zmysle zákona o ochrane hospodárskej súťaže. Uvedená zmena, ktorú inicioval PMÚ, je účinná od 1.9.2010.

❖ Úrad v rámci intervencie prípadov pred Všeobecným súdom a Súdny dvorom EÚ vstúpil do konania o prejudiciálnej otázke vo veci GIS kartelu - C 17/10 Toshiba Corporation. Toto konanie inicioval Krajský súd v Brne, ktorý v rámci prieskumu rozhodnutia Úradu pro ochranu hospodárskej súťaže (ďalej len „ÚOHS“) položil Súdnemu dvoru EÚ dve predbežné otázky v zmysle čl. 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (resp. čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v súčasnosti – ďalej len „ZFEÚ“), ktoré smerovali k možnosti aplikácie komunitárneho práva na obdobie pred vstupom Českej republiky do EÚ a to v prípade trvajúcich správnych deliktov, ktoré začali pred vstupom Českej republiky do EÚ a pokračovali aj po vstupe do EÚ.

❖ Dňa 14. – 17.6.2010 sa uskutočnilo zasadnutie OECD, na ktorom PMÚ vystúpil k problematike „Procedural fairness issues in civil and administrative enforcement proceedings“ najmä v súvislosti s oblasťami rozhodovacieho procesu úradu a vyšetrovacích právomocí úradu. Na tomto zasadnutí úrad vystúpil s príspevkom „Public procurement/Bid rigging issues“.

❖ Dňa 29.1.2010 sa v Bruseli konalo prvé stretnutie pracovnej skupiny pre koncentrácie – Merger Working Group (MWG) pri EK. Táto pracovná skupina vznikla na základe rozhodnutia stretnutia predsedov súťažných autorít dňa 13.10.2009, pričom jednou zo súťažných autorít, ktorá iniciovala založenie MWG bol aj PMÚ. MWG je platformou na vzájomnú výmenu informácií, jej cieľom je podporovať kooperáciu a konvergenciu súťažných autorít v oblasti koncentrácií.

PREDNÁŠKY, KONFERENCIE, SEMINÁRE

❖ V období apríl – máj 2010 sa uskutočnili semináre na tému „Kartelové dohody vo verejnom obstarávaní“ pre zástupcov Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“), Najvyššieho kontrolného úradu SR (ďalej len „NKÚ“) a Úradu boja proti korupcii Prezídia Policajného

zboru SR. Cieľom seminárov je zintenzívnenie spolupráce pri identifikácii podozrivých protisúťažných postupov podnikateľov zapojených do verejných súťaží. Na základe spoločných rokovaní podpísal PMÚ dohodu o spolupráci s NKÚ a ÚVO.

❖ Dňa 29.4.2010 v rámci výučby problematiky „Hospodárska politika“ na Národohospodárskej fakulte Ekonomickej univerzity v Bratislave bola prezentovaná oblasť „Protimonopolná politika na Slovensku“.

❖ V apríli sa PMÚ zúčastnil na odbornej diskusii „Úloha hovorca v informačnej spoločnosti“ na Katedre žurnalistiky Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku. Podujatie bolo organizované v spolupráci s Asociáciou hovorcov Slovenska.

❖ Dňa 14.5.2010 sa v rámci Ústavu medzinárodných vzťahov a právnej komparatistiky Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave uskutočnila konferencia „Slovenská republika a Lisabonská zmluva“. Úrad príspevkom „Hospodárska súťaž a Lisabonská zmluva“ sa zúčastnil predmetnej konferencie, pričom sa zamerával na zhodnotenie zmien v ustanoveniach ZFEÚ týkajúcich sa hospodárskej súťaže a zároveň analyzoval možné dopady vypustenia hospodárskej súťaže ako cieľa EÚ.

❖ V dňoch 20. - 21.5.2010 sa PMÚ lektorskou činnosťou zapojil do projektu EÚ pre vzdelávanie sudcov v Brne. Lektorská činnosť bola zameraná na oblasť „Kontrola koncentrácií v práve EÚ“. Ďalšia časť projektu sa konala 16. - 18.6.2010 v Ríme, kde lektori z PMÚ odprednášali témy "Úvod do európskeho súťažného práva" a "Dohody obmedzujúce súťaž a blokované výnimky".

Viac informácií o projekte nájdete na:

<http://www.concordia-project.eu>

❖ V máji sa v Bratislave v rámci „12th Follow Up Meeting of Former Students of Postgraduate Programmes at Europa-Kolleg Hamburg“ uskutočnil seminár „Europe after the Lisbon Treaty“. Na tomto seminári sa úrad zúčastnil formou prezentácie problematiky „Competition and liberalization issues in public services – road transport“. Jej obsahom bol súťažný pohľad na uzatváranie zmlúv vo verejných službách, osobitne historický vývoj legislatívy v oblasti cestnej dopravy.

❖ Dňa 10.6.2010 sa v Bratislave na pôde Slovenskej akadémie vied konal „II. Česko-slovenský vedecký seminár o autorskom práve – vyváženie záujmov v autorskom

práve“. V rámci bloku venovanému súťažnému právu a jeho vplyvu na výkon autorských práv úrad prezentoval problematiku „Autorskoprávna ochrana versus ochrana hospodárskej súťaže (nielen) vo svetle judikatúry komunitárnych súdov“, zameranú na vzťah autorského práva a práva duševného vlastníctva a otázky súvisiace so všeobecnou aplikáciou ich spoločných črt a odlišností. Súčasťou prezentácie bola analýza prípadov Súdneho dvora EÚ kde došlo k porušeniu súťažného práva pri aplikácii autorského práva ako aj prípad protisúťažného stanovenia cien audiovizuálnych záznamov Organizáciou kolektívnej správy a autorských práv. Seminár bol organizovaný pod záštitou Ústavu práva duševného vlastníctva Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave a Slovenskej akadémie vied a bol určený odborníkom z akademickej oblasti, ako aj advokátom, ktorí sa zaoberajú danou problematikou.

❖ V dňoch 28. - 29.6.2010 sa uskutočnila medzinárodná konferencia „Rozhodovacie procesy EÚ a ich dopad na vnútroštátne právo“, ktorú zorganizovala Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave v spolupráci s Fakultou práva a administrácie Univerzity Warmínsko-Mazurskej v Poľsku. Na konferencii vystúpil PMÚ s príspevkom „Interakcia EK a národných orgánov pri ochrane hospodárskej súťaže“ zameraným na spoluprácu EK a národných súťažných autorít vo veciach hospodárskej súťaže, rozhodovacie procesy pri posudzovaní možných porušení súťažných pravidiel, ako aj na oblasť blokovaných výnimiek a ich dopadu na národné právo.

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

❖ PMÚ vydal publikáciu „Kartelové dohody vo verejnom obstarávaní“. Cieľom publikácie je pomôcť obstarávateľom pri príprave tendrov a následne kontrolným orgánom pri identifikovaní protisúťažných postupov a kartelových dohôd. Obsahuje aj informácie o nových nástrojoch, ktorú môžu obmedziť kartelizáciu a korupciu vo verejnom obstarávaní.

Publikáciu nájdete na:

<http://www.antimon.gov.sk/files/26/2010/Kartelove%20dohody%20vo%20VO.pdf>

❖ V časopise Notitiae ex Academia Bratislavensi Iurisprudentiae č.2/2010 vyšiel článok pracovníka úradu „Kolektívne žaloby pri súkromnoprávnom vymáhaní súťažného práva“.

❖ V zborníku „Podnikanie a konkurencieschopnosť firiem 2010“ z medzinárodnej vedeckej konferencie organizovanej k 70. výročiu založenia Ekonomickej univerzity v Bratislave, bol publikovaný príspevok „Hospodárska kríza a súťažná politika“.

Radi by sme upozornili na nové periodikum - odborný časopis ANTITRUST, ktorý je zameraný na problematiku hospodárskej súťaže.

Viac informácií nájdete na: <http://www.antitrust.cz/>

INÉ AKTIVITY A INFORMÁCIE

❖ Na základe memoranda o spolupráci v oblasti práva hospodárskej súťaže uzatvoreného medzi Právnickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave a PMÚ sa v období marec 2010 – jún 2010 uskutočnili na úrade mesačné stáže študentov. Študenti sa v rámci stáže zaoberali analýzou vplyvu ekonómie a ekonómov na rozhodovanie súťažnej autority a tiež problematikou „Private enforcement“. Stáže študentov budú pokračovať aj v ďalšom období.

❖ Podnikatelia majú možnosť podávať svoje podania aj prostredníctvom elektronickej podateľne, t.j. prostredníctvom e-mailovej správy podpísanej zaručeným elektronickým podpisom. Prvýkrát bol takýto spôsob podania využitý v máji 2010.

AKTUALITY Z EURÓPSKEJ KOMISIE

❖ EK v máji 2010 uzavrela po prvý krát konanie urovnáním, ktoré sa týkalo prípadu kartelovej dohody 10 výrobcov pamäťových čipov (DRAMs), ktoré sa používajú v počítačoch a serveroch. Súhrnná pokuta 331,27 milióna EUR zahŕňa 10% zníženie ako dôsledok priznania sa spoločností. Účastníkmi konania v tomto prípade sú spoločnosti Micron, Samsung, Hynix, Infineon, NEC, Hitachi, Mitsubishi, Toshiba, Elpida a Nanya. Spoločnosť Micron však nebola pokutovaná, pretože odhalila EK existenciu kartelu. Kartelové urovnania umožňujú EK urýchliť šetrenia, uvoľniť zdroje, ktoré sa môžu venovať iným prípadom vo všeobecnosti tiež zvýšiť efektívnosť v oblasti antitrustu.

Viac informácií na:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/10/586&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=sk>

❖ EK uložila v júni 2010 pokutu viac ako 622 miliónov EUR sedemnástim výrobcom zariadení do kúpeľní. 12 rokov trvajúci kartel spočíval vo fixovaní cien v šiestich krajinách EÚ. V tomto období sa v rôznych krajinách uskutočnilo viac ako 250 stretnutí, na ktorých si spoločnosti dohadovali minimálne ceny, výšku zliav a vymieňali si citlivé informácie. Medzi pokutované spoločnosti patrí napr. Ideal Standard, Grohe, Sanitec a Villeroy & Boch. Kartel bol odhalený vďaka jeho ohláseniu spoločnosťou Masco, ktorej nebola udelená pokuta.

Viac informácií na:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/10/790&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

❖ EK uložila v júni 2010 pokutu sedemnástim výrobcom predpínacej ocele za kartel, ktorý trval 18 rokov až do roku 2002 a týkal sa všetkých vtedajších členských krajín EÚ, okrem Veľkej Británie, Írska a Grécka. Spoločnosti si medzi sebou dohadovali ceny, rozdelenie kvót a klientov a vymieňali si citlivé informácie. Najvyššia pokuta viac ako 276 miliónov EUR bola udelená spoločnosti ArcelorMittal. Kartel bol odhalený vďaka jeho ohláseniu spoločnosťou DWK/Saarstahl, ktorej nebola udelená pokuta.

Viac informácií na:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/10/863&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

❖ EK prijala nové pravidlá hospodárskej súťaže, ktoré sa týkajú dohôd medzi výrobcami motorových vozidiel a ich autorizovanými predajcami, opravovňami a distribútormi náhradných dielov. Nové pravidlá zintenzívnia súťaž na trhu opráv a údržby, zlepšia prístup k technickým informáciám potrebným na opravy áut a uľahčia používanie alternatívnych náhradných dielov. Na základe prepracovaných pravidiel môže EK riešiť zneužívanie záruk výrobcami, ktorí požadujú, aby boli autá udržiavané iba v autorizovaných servisoch. Nové pravidlá

takisto znížia náklady na predaj nových áut, keďže odstránia príliš obmedzujúce pravidlá.

Viac informácií na:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/10/619&format=HTML&aged=0&language=SK&guiLanguage=en>

❖ EK prijala nariadenie o skupinovej výnimke vzťahujúcej sa na dohody medzi výrobcami a distribútormi o predaji tovarov a služieb. Nariadenie a sprievodné usmernenia zohľadňujú rozvoj internetu ako hnacej sily predaja on-line a cezhraničného obchodu, ku ktorému došlo počas posledných desiatich rokov. Je to oblasť, ktorú

chce EK podporiť, pretože zvyšuje ponuku pre spotrebiteľov a prináša vyššiu cenovú konkurenciu. Základnou zásadou naďalej je, že spoločnosti si môžu zvoliť spôsob distribúcie svojich produktov pod podmienkou, že ich dohody neobsahujú obmedzujúce ustanovenia týkajúce sa určovania cien alebo iné závažné obmedzenia a tržový podiel výrobcu ani distribútora nepresahuje 30%. Schválení distribútori môžu prostredníctvom internetu predávať bez obmedzenia, pokiaľ ide o množstvo, miesto, kde sa zákazník nachádza, a cenové obmedzenia.

Viac informácií na:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/10/445&format=HTML&aged=0&language=SK&guiLanguage=en>

ROZHODNUTIA INÝCH SÚŤAŽNÝCH AUTORÍT

❖ Britský protimonopolný úrad uložil v apríli 2010 pokutu 225 miliónov libier dvom výrobcom tabaku a deviatim distribútorom za dohody medzi výrobcami a distribútormi, ktoré určovali výšku cien konečného predaja a neumožňovali nezávislé stanovenie cien. Úrad posudzoval protisúťažné konanie v období rokov 2001 – 2003 a o dohode sa dozvedel od spoločnosti Sainsbury's, ktorej nebola udelená pokuta. Spoločnosti Tesco nebola udelená pokuta kvôli nedostatku dôkazov.

Viac informácií na:

<http://www.offt.gov.uk/news-and-updates/press/2010/39-10>

❖ Nemecký protimonopolný úrad uložil v júni 2010 ôsmim výrobcom kávy a nemeckému zväzu výrobcov kávy súhrnnú pokutu 30 miliónov EUR za nelegálne fixovanie cien. Medzi nimi sú napr. aj spoločnosti Tchibo a Melitta, ktoré dostali pokutu aj v decembri 2009. Ďalšími spoločnosťami sú napr. Kraft Foods, Lavazza a Segafredo. Konanie sa začalo na základe informácií od spoločnosti Alois Dallmayr, ktorej vďaka tomu nebola udelená pokuta. Spoločnostiam Melitta a Darboven bola za spoluprácu na prípade pokuta znížená. Dohoda o veľkoobchodných cenách kávy mala trvať od roku 1997 do polovice roku 2008. Rozhodnutie zatiaľ nie je právoplatné, avšak šesť z ôsmich pokutovaných spoločností už priznalo účasť na dohode (tzv. settlement/urovnanie).

Viac informácií na:

http://www.bundeskartellamt.de/wDeutsch/aktuelles/prese/2010_06_09.php

❖ Maďarský protimonopolný úrad uložil v júni 2010 pokutu viac ako 25 miliónov EUR štyrom spoločnostiam za kartelovú dohodu týkajúcu sa tendrov na rekonštrukciu železničných tratí v Maďarsku. Sú to spoločnosti Colas Zrt. (skupina Colas), MÁVÉPCELL Kft.(skupina Swietelsky), MÁV MTM Rt. a Szentesi Vasútépítő Kft. (skupina Strabag). Piata spoločnosť za ohlásenie kartelu nedostala žiadnu pokutu. Jej meno maďarský úrad nezverejnil. Spoločnosti si medzi sebou rozdelili jednotlivé zákazky a vopred sa dohodli na víťazoch konkrétnych tendrov. Víťaz si následne dohodol subdodávky s neúspešnými uchádzačmi. Takto sa snažili zabrániť vstupu konkurencie s iných štátov na maďarský trh a vyhnúť sa tlakom na nižšie ceny, ktoré boli spojené s účasťou v tendroch.

Viac informácií na:

<http://www.gvh.hu/gvh/alpha?do=2&st=2&pg=133&m5doc=6544>

KTO SME

V tomto čísle Vám predstavíme Odbor zneužívania dominantného postavenia prostredníctvom rozhovoru s jeho riaditeľom Martinom Rajňákom.

Vyštudoval Národohospodársku fakultu Ekonomickej univerzity v Bratislave. Na úrade pracuje od roku 2007 a ako riaditeľ Odboru zneužívania dominantného postavenia od februára 2010.

sektoroch, akým je napr. pošta, či plyn.

Akým spôsobom využívate sektorové štúdie?

Sektorové štúdie by mali dať odboru dostatok kvalitných podkladov napr. aj na kompetentné posúdenie materiálov a legislatívnych zámerov v rámci medzirezortného pripomienkového konania. Slúžia tiež na podporu prešetrovaní a majú význam najmä v oblastiach, kde predpokladáme určité súťažné problémy.

Aké praktiky prešetrujete v rámci zneužívania dominantného postavenia?

Sú 2 základné skupiny praktík a to vykorisťovateľské a vylučovacie. Vykorisťovateľské sú také, kde dominantná firma priamo odčerpáva spotrebiteľský prebytok od svojich odberateľov. Vylučovacie praktiky sa vyskytujú na horizontálnej úrovni, kde dominantný hráč na trhu vytláča svojho konkurenta.

Dá sa povedať, ktorá praktika sa u nás vyskytuje častejšie?

Na Slovensku sa často stretávame s problémom u vertikálne prepojených firiem. Ako príklad si zoberme situáciu, kedy je na podnikanie potrebný prístup k určitej infraštruktúre, napr. v sektoroch sieťových odvetví, kde sa vyskytujú prirodzené monopoly. Pritom firma, ktorá vlastní konkrétnu infraštruktúru zároveň pôsobí aj na trhu, ktorý na ňu nadväzuje. V tomto prípade sa môže stať, že bude táto firma sama seba zvyhodňovať oproti ostatným konkurentom, ktorí tiež potrebujú prístup k infraštruktúre.

Skúmate každý monopol, ktorý na trhu existuje?

Určite neskúmame každý monopol. Tu je dôležité povedať, že byť podnikateľom v monopolnom postavení nie je protizákonné. Takáto situácia na trhu ani nemusí predstavovať problém pre spoločnosť. Určite nemá napr. zmysel, aby paralelne vedľa seba existovali dve konkurenčné železnice alebo elektrické siete, nebolo by to efektívne. Vo väčšine prípadov reagujeme na podnety, ale informácie získavame aj prostredníctvom médií. Ďalším zdrojom sú už spomínané sektorové štúdie.

Viete odhadnúť, aké množstvo podnetov dostávate?

Ročne dostaneme približne 60 – 70 podnetov, z toho však väčšina nespadá do našej pôsobnosti. Často dostávame podnety, ktoré súvisia s ochranou spotrebiteľa alebo s oblasťou pôsobnosti konkrétneho regulátora. My sa zaoberáme hlavne vecami, ktoré sú systémové, nie

Čo je hlavnou úlohou odboru zneužívania dominantného postavenia?

Táto otázka je zložitejšia, ako sa môže na prvý pohľad zdať. V zásade ide v tejto oblasti súťažného práva o napĺňanie cieľov pomocou nástrojov, ktoré máme k dispozícii. O samotných cieľoch nášho odboru alebo protimonopolnej politiky ako takej by sa dalo rozprávať veľmi dlho. Ak by som to mal skrátiť, povedal by som, že je to hlavne zvyšovanie, resp. prispievanie ku zvyšovaniu spotrebiteľského prebytku, čo je ekonomicky definovaná kategória a zjednodušene ide o rozdiel medzi cenou produktu, ktorú je spotrebiteľ ochotný zaplatiť a cenou, ktorú reálne za tento produkt zaplatí. Na napĺňanie cieľov máme 3 základné nástroje. Sú to konania vo veci zneužívania dominantného postavenia, sektorové štúdie zamerané na hľadanie neefektív na trhu a súťažná advokácia. Čiže v tomto kontexte sa dá zovšeobecne povedať, že úlohou odboru je ochrana a podpora hospodárskej súťaže v prospech spotrebiteľa.

Čo rozumiete pod pojmom súťažná advokácia a akú má úlohu?

Súťažná advokácia znamená presadzovanie princípov hospodárskej súťaže do jednotlivých oblastí spoločnosti a to rôznymi spôsobmi. Z nich najvýraznejší efekt má medzirezortné pripomienkové konanie, v rámci ktorého sa snažíme zakomponovať zásady hospodárskej súťaže do zákonov a legislatívy, ktoré potom vytvárajú alebo ovplyvňujú fungovanie (konkrétneho) trhu. Momentálne má advokácia najväčší význam pri novoliberalizovaných

individuálne. Protimonopolná politika je o systémových problémoch trhu. Napr. ak niekto dostane zlú faktúru od prirodzeného monopolu alebo mu bola nesprávne odmeraná spotreba, automaticky sa obracia na PMÚ. Takéto prípady však nie sú v našej kompetencii a väčšina z nich by sa mala riešiť ako reklamácia u konkrétnej spoločnosti, alebo sa môže následne postúpiť na príslušnú inštitúciu na ochranu spotrebiteľa.

Aká bola najvyššia pokuta uložená za zneužitie dominantného postavenia?

Bola to pokuta 885 miliónov SK (takmer 30 miliónov EUR) uložená spoločnosti Slovak Telecom za neposkytnutie prístupu k miestnym vedeniam konkurentom pôsobiacim na naviazujúcich trhoch. Spoločnosť však zatiaľ pokutu nezaplatila, keďže podala žalobu na krajský súd a bol im umožnený odklad vykonateľnosti rozhodnutia.

Je veľa takýchto uložených pokút, ktoré sú viazané na rozhodnutia súdov? Kam potom idú peniaze vyzbierané z pokút?

Vyzbierané pokuty idú do štátneho rozpočtu. Momentálne však pomer vyzbieraných pokút za obdobie

posledných 5 – 6 rokov predstavuje približne 5% oproti 95% nevyzbiaraných pokút, kde prípady posudzujú sudy. Dôvodov pre tento stav je viacero. Podnikatelia samozrejme využívajú svoju možnosť odvolať sa voči rozhodnutiam úradu, čo je ich legitímne právo. Pravdou je, že zodpovedne a kvalifikovane povedať o nejakej spoločnosti, že zneužila dominantné postavenie je veľmi náročné. Prípady sú preto veľmi komplikované, čo vytvára veľký priestor pre napádanie rozhodnutí úradu zo strany dotknutých podnikateľov. Komplikovanosť posudzovania prípadov v súčasnosti a najmä do budúcnosti znásobuje potrebu zmeny prístupu odboru v rámci tohto posudzovania z formálneho na ekonomický.

Aký je medzi týmito prístupmi rozdiel?

Pri formálnom prístupe je postačujúce, ak sú naplnené formálne znaky porušenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže. Pri preukázaní formy sa konštatovalo, že dochádza k zneužitiu dominantného postavenia. Ekonomický prístup skúma reálne dopady na trh a na spotrebiteľov, pričom konštatovanie zneužitia dominantného postavenia je možné len pri preukázaní negatívneho dopadu. Tento prístup je v poslednom období presadzovaný aj v rámci EK a je jednou z našich priorit na tento prístup postupne prejsť.

PRIPRAVUJEME

Dňa 30.9.2010 sa na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave uskutoční odborná konferencia „Private enforcement - Súkromnoprávne vymáhanie súťažného práva“, ktorá je organizovaná v spolupráci Právnickej fakulty UK a PMÚ. Konferencia je určená predstaviteľom advokátskej, podnikateľskej, sudcovskej a akademickej obce, zástupcom partnerských súťažných inštitúcií, predstaviteľom ministerstiev, zástupcom spotrebiteľských združení a študentom práva a ekonómie. Cieľom je okrem iného priblíženie skúseností zo zahraničia, kde sa súkromnoprávne vymáhanie súťažného práva už v praxi uplatňuje a priblíženie postoja EK a ňou pripravovanej legislatívy v tejto oblasti.

Viac informácií na:

<http://www.antimon.gov.sk/408/3946/dna-30-septembra-2010-sa-uskutocni-medzinarodna-konferencia-sukromnopravne-vymahanie-sutazneho-prava.axd>

V dňoch 21. – 23.10.2010 sa na Právnickej fakulte Univerzity Komenského uskutoční medzinárodná vedecká konferencia k 90. výročiu právnej vedy a právnického vzdelávania na Slovensku pod názvom „Právo ako zjednocovateľ Európy – veda a prax“. Konferencia je určená širokej odbornej právnickej verejnosti a ako prednášajúci sa jej zúčastnia aj štyria zástupcovia PMÚ.

Viac informácií na:

www.lawconference.sk